

Örebro universitet
Institutionen för hälsovetenskap och medicin
Kurs OM1011
Akut och svårt sjuk patient
Program för Röntgensjuksköterskeprogrammet

Individuell skriftlig tentamen
Datum: 13 06 07
Kursansvarig Clary Odelberg-Johnson

Max-poäng: 53 poäng
Välgodkänd: 48-53 poäng (minimum 90 %)
Godkänd: 32-47 poäng (minimum 60 %)

Särskilda instruktioner: Varje fråga besvaras på separat papper
Lycka till

Uppgift 1

8p totalt

Du arbetar som röntgensjuksköterska och ni skall göra en intervention och patienten behöver "sövas" få en generell anestesi.

- a) Vad innebär en generell anestesi? (2p)
- b) Vad innebär det att patienten är fastande inför interventionen? (3p)

Patienten övervakas under hela det peri operativa förloppet. Du ska övervaka patienten postoperativt.

- c) Vilka kontroller och observationer gör du? (3p)

Uppgift 2

14p totalt

Du tar emot en kvinna, Anna på din arbetsplats. Hon skall genomgå en röntgenundersökning med kontrastmedel.

Kort efter det att du gett kontrastmedlet intravenöst börjar Anna klaga över klåda i hårbotten och handflator. Du noterar att Anna börjar "rodna" mot hals och ansikte. Anna klagar över andnöd och hennes röst börjar bli hesare och hesare.

- a) Vilket tillstånd misstänker du i denna situation att Anna drabbats av? (2p)
- b) Vilka ytterligare tecken finns det vid detta tillstånd och vilka parametrar bör du därför ta/mäta? (6p)
- c) Ett läkemedel bör ges snarast intravenöst, vilket? (2p)
- d) Nämn ytterligare behandlingsåtgärder av vikt. (4p)

Uppgift 3

6p totalt

Bertil ligger i sänghallen på röntgenavdelningen och väntar på en akut bukröntgen. Han klagar över molande buksmärter och törst. Din student som går med dig frågar om han skall hämta lite saft eller vatten då det dröjer innan Bertil kan tas omhand.

- a) Vad blir ditt svar? Motivera! (3p)

Bertil börjar plötsligt kräkas i sängen där han ligger på rygg och verkar bli svår att få kontakt med.

- b) Vad bör du göra? Vilket läge bör han ha i sängen? (3p)

Uppgift 4

10p totalt

En 60-årig man får under transporten från akutmottagningen till röntgenavdelningen tilltagande bröstsmärter och andnöd. Patienten ska genomgå en akut PCI-behandling.

- a) Vilka fem viktigaste kontroller bör du göra när patienten kommer till dig på PCI labbet? (5p)
- b) Vilka åtgärder föreslår du ska vidtogs utifrån dessa observationer? Motivera ditt svar. (5p)

Uppgift 5

15p totalt

Vid akut omhändertagande används ett strukturerat arbetssätt (**A-B-C-D-E**) för att kunna bestämma prioriteringsordning för akuta åtgärder.

Du befinner dig på röntgenavdelningen. En patient, Olle, har kommit in med diffusa buksymtom och verkar något medvetandesänkt. Olle läggs på rygg, på britsen i väntrummet och du går iväg och förbereder röntgenrummet.

När du kommer åter för att hämta Olle hör du ingen andning och han verkar inte reagera när du ropar på honom eller ruskar honom. Du misstänker att han blivit medvetslös och har ofri luftväg.

- a) Vad kan vara orsaken till att du inte hör andning? (1p)
- b) Vilken ”bokstav” motsvarar detta? Vad bedömer (tittar, lyssnar eller känner) du? (3p)
- c) Vad blir din/dina första åtgärd/er? (2p)

När du och en kollega tar hand om Olle och utför de åtgärder du ovan beskrev, märker du att hans hud är kall, hudfärgen samt ögon- och munslemhinnan är bleka. Du känner på radialispulsen och beräknar den till 110. Du ser att Olle andas nu och bröstkorgen höjs och sänks.

- d) Vad kan detta vara tecken på (vilket tillstånd)? (1p)
- e) Vilken ”bokstav” motsvarar detta? Vad bedömer (tittar, lyssnar eller känner) du mer under denna ”bokstav”? (2p)
- f) Om du känner en palpabel puls i radialis kan du förmoda att patientens blodtryck överstiger ett visst antal mm Hg systoliskt. Hur mycket då? (1p)
- g) Nämn 3 lämpliga åtgärder som du kan göra för att förbättra Olles tillstånd. (3p)

Du räknar Olles andningsfrekvens (AF) och får den till 28 / min. Din kollega kommer med en pulsoximeter (SpO₂-mätare) och placerar den på Olles finger. Värdet visar 90 % och 113 i puls.

- h) Mellan vilka värden är normal AF? Vad kan vara orsaken till Olles värde? (1p)
- i) Vad behöver Olle som en lämplig åtgärd för att förbättra detta tillstånd? (1p)